

Neu

STUDENTSKÝ INFORMAČNÍ SERVIS

ČÍSLO 27. 8.

PŘETLAK 26

27. PROSINCE 1989

PROVOKATEŘI VŠECH ZETÍ, SPOLTE SE!

Tisková agentura AP uveřejnila přehled vývoje v Rumunsku od roku 1947 do 22. prosince 1989. Agentura úvodem konstatuje, že Nicolae Ceaușescu se postavil proti reformní politice, která se šířila ve východní Evropě. V minulých letech ještě posílil svou železnou moc, ženu Elenu dosadil na druhé nejvyšší místo a dalším asi 40 členům své rodiny dopomohl k vysokým funkcím. Zavedl úsporné programy, listkový systém v rozdělování potravin a další tvrdá opatření, s jejichž pomocí mělo 23 milionů obyvatel splatit státní dluh 11 miliard dolarů. Za necelý měsíc poté, co byl 24. listopadu opět jednomyslně zvolen nejvyšším představitelem RKS, vypukly v západním Rumunsku nepokoje ...

Rok 1947 - nástup komunistů k moci.

1965 - stalinistický vůdce Gheorghe Gheorghiu-Dej zemřel, místo něj přichází Ceaușescu.

1968 - Ceaușescu odsoudil invazi do Československa a odmítl tam poslat svá vojska. Tento krok a další mu získaly oblibu na Západě. Následovala návštěva prezidenta USA Richarda Nixona v roce 1969 a návštěva Geralda Forda v roce 1975.

1977 - Vojska potlačila stávkou 30 000 horníků, jejich předáci byli zatčeni.

1982 - Rozsáhlé čistky ve vládě i ve straně, které se dotkly i Ceaușescovy rodiny a tehdejšího premiéra Ilieho Verdetse.

Listopad 1987 - vojska rozebrala pro-reformní shromáždění v Brašově, jehož se zúčastnilo 10 000 lidí. Organizátoři byli zatčeni a zmizeli.

24. listopadu 1989 - Komunistická strana opět zvolila do svého čela Ceaușesca.

29. listopadu - maďarské sdělovací prostředky oznámily, že nositelka zlaté medaile z olympijských her Nadia Comaneciiová uprchla z Rumunska, skrývá se a snaží se získat azyl na Západě. Nakonec zamířila do USA.

2. prosince - Ceaușescu provedl nezvyklou kritiku komunistické strany a vyzval k modernizaci potravinářského průmyslu a ke zlepšení zásobování obyvatelstva.

15. prosince - úřady se pokusily vyhnat kněze Lászla Tökese z kostela v Temešváru, kde se ukryl se svou těhotnou ženou poté, co maskovaní útočníci vnikli 2. listopadu do jeho domu. Stovky etnických Maďarů obklopily dům a chránily Tokesovu rodinu.

17. prosince - Tisíce lidí se připojily k davu u kostela a když se úřady pokusily zástup rozebrat, vypukly nepokoje. Byli hlášeni první ranění.

18. prosince - Nepokoje pokračovaly, Rumunsko uzavřelo hranice s Jugoslávií. Do temešvárských ulic vjely tanky a vojska. Ceaușescu odjel do Íránu na státní návštěvu, tentokrát bez ženy.

19. prosince - ze západního Rumunska je hlášena střelba a požáry. Podle očitých svědků bylo asi 400 účastníků demonstrace proti Ceaușescovi zabito. Agentura TASS oznámila, že v bukureštských ulicích hlídají vojáci se samopaly.

20. prosince - na 10 000 demonstrantů pochodovalo Temešvárem a nepokoje se rozšířily i do dalších měst. Vláda uvedla v celé zemi armádu do plné pohotovosti. Ceaușescu ukončil návštěvu v Íránu a vrátil se domů. Podle očitých svědků a diplomatů bylo dosud zabito 4 700 lidí.

21. prosince v Bukurešti začaly demonstrace proti Ceaușescovi. Je hlášena střelba a oběti na životech.

22. prosince - Tiskové agentury oznamují, že vojáci se připojují k demonstrantům. Ceaușescova diktatura byla svržena.

25. prosince 1989 - Ceaușescu popraven .

DRACULA MRTEV

AMERIKA PLÁČE

V pondělí večer přišel do pražského divadla Disk pozdravit centrální pražský stávkový výbor studentů Michal Horáček, redaktor Mladého světa.

Stává se v revolučních dnech, že se dějí podivné věci a už jsme se přestali divit, že se může stát úplně všechno. Tak se také stalo, že jsem se ocitl na balkónu hotelu Jalta právě ve chvíli, kdy byl přenášén přímý přenos státního převratu, který probíhal tam dole. Byla to velmi příjemná cesta; vedla přes přímé televizní vysílání americké televizní společnosti CBS, které uváděl velice proslulý pán jménem Dan Row (?). Ten to ještě stále nechápal.

Ríkal: "Situace je dramatická, ono to vypadá tak, že stávky rozhodnou, kolik továren půjde tak a kolik v nich nebude, ono je to dramatický a tak ..."

No chvíli to uváděl, pak jsem za ním přišel já a povídám mu, tak pane Row, teďka já vám povím, jak je to opravdu, jo? To už je úplně vyhraný. Teďka se to celý změní, to je destrukce vlády jedné strany, lidové referendum, vypadá to, že se nakonec zvítězí. On, jak tam před tím stál a ještě koumal nad tím, jestli ta demokracie tady zvítězí, tak náhle nasadil vybroušený úsměv, tleskl si do dlaní, "už je to spočítaný", což bylo rozkošné. A já říkám: "No vidíte". On mne vzal kolem ramen, jako že si s ním budu povídat a ptal se mne: "Tak jak to všechno začalo?" A já jsem říkal: "To je velice krásný příběh, který vchází do dějin humanity, protože ti dělníci, kteří tady jsou a ti lidé, kteří to tady oslavují, tak ty všechny strhla jediná skupina, jediní lidé a to ti nejmladší. A kdybyste uměl česky, tak byste mohl chodit po Praze a číst si takový komentáře, co si píšou lidé sami. Je to taková podivuhodná společenská věc, jako byla v osmašedesátém, jenže ještě hezčí, tenkrát se vysmívali Rusům, teďka hájíme sami sebe a máme proč."

Bylo to tak, že teď ty lidi říkají třeba: "Děti našich studentů z roku 68 jsou krásné a statečné." Kdyby někdo napsal něco takového před chvílí, tak to bylo trapný a patetický, ale najednou je to děsná pravda a máme všichni důvod se z toho radovat. A říkal jsem si - říkejme tomu revoluce - tak ta vznikla od studentů a vlastně celý ten první velicej popud. A vždycky si kladla morální a etický požadavky. A mezi nimi především požadavek dbát na to, aby nebylo žádné násilí, který bylo hlavním poutem toho všeho, a to zůstává na praporu této revoluce zapsáno navždycky. A to nejen násilí, že nikdo nemá nikoho mlátit klackem, ale aby se neudusávali ani myšlenky, ani myšlenka aby se neudusávala. To bylo právě výsledkem tady toho systému, že se myšlenky prostě udusávaly. A tohleto je důležité, a bychom si uvědomili, jak široký význam tohleto má, a teď se zase obracím na ty Američany, kteří se na to koukali, ono jich bylo asi 50 nebo 60 miliónů a říkal jsem jim, protože jsem tam byl, že mnozí z vás jsou věřící a proto víte, nebo ani když nejste věřící, to vědí všichni, že probíhá odvěká bitva mezi dobrem a zlem, a že na straně dobra v této strašné bitvě tentokrát vystoupili naši studenti a docílili naprostého triumfu. A jestli vy, co se na to teď díváte a přemýšlíte, co s tím, tak se nad tím zkuste zamyslet a já doporučuji to, že těm pražským studentům a vůbec všem studentům, by teď měli nabízet ty nejlepší americké školy, ta nejlepší stipendia pro nejlepší studenty, protože jenom tak můžeme udělat z týchle společnosti to, co potřebujeme. Volný trh myšlenek. My jsme dřív prodávali jen tu jednu a teďka se bude kšeftovat se všema a hrozně vesele. A ono to není tak lehký si na to zvyknout. A právě tyhle mladý lidi, který si to strašně zgloužej, a oni by si to třeba ani nezasloužili tolik, ale právě jenom oni nás můžou teď vytáhnout z toho bahna.

Z bahna, ve kterém teď vezíme, a dělat z týchle země opravdu zemi, skutečně zemi krásnou a zdravou a fungující. A je proto naprosto nezbytně nutný, aby se naši studenti dostali do celého světa, do Ameriky, do Spojených států zejména. A je to mnohem lepší, než nám půjčit třeba sto miliónů dolarů, ty my prošťujeme za pasty na zuby, ale je daleko lepší, když vás naučej, jak se umět postarat sami o sebe.

To byl jeden vstup do vysílání té televize a pak volal ředitel společnosti CBS a ohlásil, že to byl podle něj nejlepší šok za celý rok ve vysílání televize CBS, a že Amerika právě pláče. Já jen doufám, že ten pláč jim nezabránil v tom, aby správně vyplnili ty šoky.

A teď se dostávám k tomu, proč jsem vlastně přišel. Ještě než se začnete hádat, kdo z vás je víc radikálnější a kdo bude stávkovat, tak my tady nejsme (s Michalem Kocábem) žádný panátové, který by vám mohli nakazovat, co máte dělat nebo ne, jen bych chtěl říct, ať si to uvážíte, jestli by nebylo lepší přemejšlet o tom sami nebo se svejma učitelama, udělat třeba nějakou konkuru, až tyhle nabídky začnou chodit, protože ono opravdu ty Američani jsou hrozně hodný lidi, každéj z nich dává na nějaký hladový děti v Indii, to je úplně normální. Tedy když se dává na Nikaraguu bůra, tak se každéj může zbláznit. Ale u nich je to úplně normální, nikde to nikdo neinzeruje a prostě pošle. A tohle je tak čistá myšlenka, ... ale abych vás nenamlsal, oni se na to třeba nedívají. Ale kdybyste do svýho jednání tady třeba zahrnují i způsob, jakým se k tomu postavíte, jestli to vůbec chcete a tak dále.

(přebráno z EM '89, r. III.
zaznamenal Tomáš Drábek)

INTERVIEW

Náš rozhovor s ministrem školství prof. MUDr. Milanem Adamem, DrSc.

Bezprostředně po jmenování nové české vlády se přihlásil novopovězený ministr školství představit "tém nejdůležitějším" - koordinačnímu výboru pražských vysokoškoláků. Křeslo ministra získal po MUDr. Synkové další lékař - prof. MUDr. Milan Adam, DrSc. Uvidíme, zda naše školství bude léčit lépe než jeho předchůdkyně...

Takhle se nám představil z podla Divadla Disk:

M.A.: "Tak heleďte se, já jsem do toho spad nechca. Bylo mi před tejdnem řečeno, že mám dělat ministra školství. Já jsem se z toho vyděsil, protože já jsem veizkumák. Vždycky jsem říkal, že jsem pouhý ohmatávač lidských těl - dělám revmatologii. Přednáším na vysokých školách šestnáct let, mám dvě děti asi tak ve vašem věku, takže taky něco vím."

Podívejte se, já bych Vám řekl svý vyznání víry: mládež je vždycky nadějí národa. Já jsem dneska řekl pro interview do Svobodného slova, že naše mládež je i naší hrdostí. Je to pro mě trochu sentimentální, ale ... my vás všechny moc obdivujeme. My jsme to nedokázali, když jsme byli mladí. Dostal jsem se na ministerstvo školství a budu pro školství dělat, co budu moci. Já jsem předsedou školské a kulturní komise socialistické strany. Zamýšleli jsme se nad situací v našem školství řadu měsíců a připravovali jsme program obnovy školství, protože se domnívám, že ono řazení školství a zdravotnictví do tzv. terciální sféry je něco neslučitelného se skutečnou funkcí těchto oborů. Školství a zdravotnictví je něco, co je nad jakoukoli sférou. Péče o člověka je přece to nejhlavnější co existuje."

Par ministr je "už starší pán", ročník 1928. kulatější, povídavější a pomalejší. Působil trochu dojem svého oboru - žádné radikální postupy, pomalu rozchýbávat, rehabilitace, ono se to uvolní, a když se to nezlepší, tak zkusíme jiný prenarát... Ovšem fakt, že jako první navštívil "své" studenty, mu získal mezi námi respekt a úctu. Využil jsem příležitosti a jménem našeho bulletinu EM'89 jsem pana profesora /nemá rád titul ministr/ požádal o rozhovor.

EM'89: První otázka, se kterou přijdeme na ministerstvo školství, je otázka zimního semestru. Druhá pak bude otázka našeho nástupu do škol.

M.A.: Podívejte, já myslím, že tyhle věci se budou řešit ve váš prospěch. Tak, aby to pro vás bylo nejlepší. Tady se jedná o to, abyste si vy řekli, co je pro vás nejlepší. Já myslím, že v tomhle to asi nebude svízlel. Já vám řeknu, v čem bude svízlel: v prázdný státní kase. A nebude-li to odviset od státní kasy, tak v tom nebude potíže.

Já vám řeknu upřímně - já pořád ještě nevím, kde je ministerstvo. No, to si dělám trochu srandu, já vím, že je v Karmelitský, ale já jsem v tom baráku v životě nebyl. Takže každej ví všechno, jenom já ne. Já vůbec nevím, jak je to s mým časem, já ještě včera ohmatával lidi. Taký musím mluvit ještě s jinejma, s Občanským forem. Taký se musím podívat na to ministerstvo, jestli to tam není zapotřebí trochu... no, vy víte, co myslím.

V pátek bych snad mohl začít úřadovat, tak přijďte se svými návrhy, budu na ně čekat a budu za ně moc vděčný.

EM'89: Budete ve spolupráci s novým ministrem zdravotnictví usilovat o to, aby se nový Sanops stal také fakultní nemocnicí, kde by medicí viděli, jak má vypadat správná nemocnice?

M.A.: Přátelé, já bych vám řekl svůj názor. Já netvrdím, že je správná. Já jsem členem zdravotní komise MVP. Myslím si, že by se měl zřídit republikový ústav národního zdraví. Zatím totiž do pražských nemocnic na různá pracoviště chodí mimopražští pacienti. Přes 50 procent lůžkových je zabíráno nepražáky. A přitom to léčení jde z finanční kapsy Prahy. Takže já myslím, že fakultní nemocnice samozřejmě ano. A myslím, že by to měl být špičkový ústav, protože

když je nejvyšší soud - krajský soud - okresní soud, tak by měla být nejvyšší nemocnice - krajská nemocnice - okresní nemocnice. Ministrem zdravotnictví je profesor Klener z onkologie z Karláku, tak já mu budu našeptávat.

EM'89: A co princip privilegované péče?

M.A.: Ale no poslyšte - jakýpak privilegia v moderní společnosti?! To snad bylo za feudalismu! To jsme snad srovnali před dvěma sty lety francouzskou revolucí!

EM'89: Jak vidím, tak asi ne.

M.A.: Já samozřejmě vím, že ne fakticky, ale myšlenkově. Proč má mít někdo lepší kurýrování a někdo má ležet bůhví kde a nemít léky. Vy jste medicí, že jo - vždyť u nás je porušován zákon číslo 20/1966 o zdraví lidu. Státní zdravotní správa má zajistit to léčení, které pacient potřebuje. To vyplývá ze zákona. A to státní zdravotní správa nazajistuje. Účel Státní zdravotní správa porušuje zákon. Jakýpak privilegia - to nikde neexistuje!

EM'89: Po absolvování lékařské fakulty jsou doktoři neustále nuceni ke zvyšování své odborné kvalifikace systémem doškolení, atestací atd. O jejich pedagogické vzdělání se ale nikdo nestará, a tak se často stává, že místa asistentů, ale i docentů a profesorů zaujímají lidé, kteří neumějí učit, byť jsou leckdy špičkovými odborníky. Budete v tomto směru něco podnikat?

M.A.: Člověče zlatej, já nejsem pánbu. Dalo by se, kantor by měl umět učit. Za Rakouska-Uherska byli pedagogové vybíráni na základě jakési talentové zkoušky. museli prokázat talent učit. To byli ovšem středoškolské pedagogové.

To víte, oni ty vysokoškolský to byli vždycky potrhličí. On ten Einstein, ač dělal profesora, taky toho asi moc nenaučil. Ta vysoká škola to je něco takového zvláštního. Měly by být pomůcky, aby šlo učit. Ale hlavně by měli bejt asáci, který vůbec uměj ten obor! Víte, já si nemyslím, že je malér, když je někdo velkej odborník a neumí učit, malér je v tom, když neumí obor a ještě neumí učit. Podívejte se, byl profesor Laufberger, vynikající odborník - na jeho přednášky se nedalo jít. Já vám řeknu, já jsem na spoustě přednášek vůbec nebyl - no, na co bych tam chodil?!

Z REDAKČNÍ POŠTY

V Přetlaku č. 16 jsme uveřejnili příspěvek dr. Fr. Venzary z Přerova. Dnes si můžete přečíst další zamýšlení tohoto autora:

O emocích

Emoce (z latinského slova moveo - hýbám) čili city, jsou vnitřním pohybem člověka. I zde však může dojít ke stagnaci a místo krásné citové zahrady v člověku, objeví se tam býlí, kopřivy a bodláčí. V těch nejhorších případech se může v nitru člověka objevit i poušť. Takovito "bezcitní lidé" jsou všeho schopní a ke všemu ochotní, považují-li to pro sebe za užitečné a bezpečné. Z takovýchto lidí se snadno stávají služebníci amorality. V základech lidské citovosti můžeme nalézt libost a nelibost (sympatie a antipatie), které je nutno neosobním životem, tj. životem pro druhé produkovat a vyvíjet ke kladnému pólu citovosti, jímž je moudrá láska duchovní. Citovost nutno kontrolovat moudrostí. (Moudrost je znalost a dodržování norm /norma-to, co býtí má/ mravního zákona přírodního.) Zdravý vývoj k moudré lásce fyzické tělo člověka regeneruje, nezdravý vývoj, směřující k protipólu vývoje lidské citovosti, k egoismu (který ve svých pokročilejších fázích vývoje jde za svými cíli i přes mrtvolu) fyzické tělo člověka ničí.

Moudrou lásku charakterizoval vynikající učitel morálního zákona, Číňan Konfucius (551-479) otázkou: "Milujeme-li někoho, je možné nenamáhati se v jeho zájmu?" Apoštol Pavel v Novém zákoně popsal moudrou lásku takto: "Láska je trpělivá, laskavá a nezávidí. Láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně (tj. proti mravnímu zákonu), nehledí na svůj prospěch, nerozčiluje se, nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoli, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. Láska nikdy nezanikne, protože Bůh je láska a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm." Této moudré lásce, která je i zdrojem úcty a důvěry v mezilidských vztazích, se říká též humanita. Bez humanity lidské vztahy postupuje nedůvěra. Bez humanity mezilidské vztahy degenerují a vyústí v tragedie jednotlivců (vraždy sexuální, loupežné, rodinné) i celých národů (Hitler, Pol Pot aj.). V našem kosmu symbolizuje moudrou lásku Slunce, které svým zářením, tj. dáváním, obětováním své energie, podmínuje život na Zemi. Moudrá jsou slova básníka, že lidská neláska je velká zacházka. Moudré je i rčení, že jen dáváním je možno brát.

Špatný vývoj citovosti symbolizuje ve vesmíru černá díra, které astronomové výstižně říkají též kolapsar. Špatný, tj. převážně egoistický vývoj citovosti dává zelenou lidským pudům a vášním a jejich úkojům. I Korán varuje před takovýmto vývojem slovy: "A kdo více bloudí než ten, kdo za vášní svou jde?" Sexuální láska, nepodložená moudrou, nesobeckou a zodpovědnou láskou duchovní, je stejně primitivním a škodlivým "šťěstím", jaké poskytuje člověku alkohol a jiné drogy. Pro zdravý vývoj všech složek člověka (jsou jimi: fyzické tělo, jako součást říše nerostné, myšlenková složka, citová složka a jástevní princip, který z každého člověka dělá originál) je neprosto nutné, aby člověk postupně a co nejdříve ovládl své pudové vášně a svou pohlavní energii využil ke svému zdravému vývoji. Slovo láska by se mělo do budoucna stále více ztotožňovat jen s pojmem moudré, nesobecké a duchovní lásky.

V P. 17. 12. 89 Ne

Dr. Fr. Venzara
Přerov

KOMUNISMUS VČERA A DNES

Velkolepá budova světa

A ž bude tobě, pionýre - čtenáři, třicet - pětatřicet let, probudíš se do světa, který už v mnohém nebude podoben dnešku. Budovatelé komunismu v Sovětském svazu i u nás budou mít k dispozici moderní automatizované závody, zvládnou zemědělské práce průmyslovým způsobem, budou pracovat šest hodin denně. V té době proniknou hluboko do tajů vesmíru. To všechno se promítne do každodenního života: 250 mil. tun oceli ročně (USA vyrobí současně asi 90 mil. tun), hojnost všech prostředků, městská doprava zdarma, bezplatné stravování ve školních a závodních jídelnách, bydlení v prostorných bytech bez nájemného, levné nebo bezplatné turistické základny atd.

To není začátek fantastické povídky našeho časopisu. To je reálný program Komunistické strany Svazu sovětských socialistických republik, o kterém nyní píše, mluví a přemýšlí celý svět.

Bledně sláva kapitalistické techniky a výroby. Vždyť za deset let SSSR předstihne Spojené státy americké dvaapůlkrát a v roce 1980 bude jeho náskok už šestinásobný.

Je krásné žít na takovém světě! V první větě naši poznámky jsme vlastně napsali chybu. Přečti si tu větu znovu, milý Ládo, Květo, Přemku i vy ostatní. Našel jsi nesprávnost? Budeš se do nového světa teprve probouzet? Jistě znáš odpověď: Všichni se musíme přičinit!

Učit se pracovat, i mimo školu, ve svých pionýrských oddílech, v kroužcích, v speciálních kolektivech. Pusťte se všichni do technické a přírodovědecké činnosti, nebojte se usilovné práce nad funkčními modely, zamilujte si péstitelskou či chovatelskou práci v pionýrských zemědělských hospodářstvích! Vždyť velkolepá budova světa - komunistická společnost - potřebuje všestranně připravené lidi, vládnoucí elektřině, jaderné energii, složitým mechanismům, chemickým látkám, přírodě na Zemi i v kosmickém prostoru. Komunismus potřebuje lidi odvážné, čestné, muže a ženy, kteří umějí žít v kolektivu a pro kolektiv!

POLITIKA KONTRA POESIE

RP 23.12.1989

Miroslav Florian

Podzimní epištola

Komunisté se nemusí jen kát.
Nemají proč se stydět za svou víru.
Šli na ztřeš v Karpatech,
šli zpřímá pod sekýru,
snad je to dávno, snad je to už pasé;
ale ne všechno smaže listopad.
Bránili máj - a oslaví jej zase.

Nad komunisty dneska
svíští bič;
a nozdá se tak zcela sametový.
Šátrá i po Julkovi, po Zikovi
a jednačtyřicet let škrtne bez cavyků...
Rozverný bič, výskej si a syč,
nevzdáme socialistickou republiku.

Komunisté se nesmí mlčky třást -
a zejména ti nezištní a ryzí.
Co přemetů
lze zhlédnout v televizi!
Dá tahle země na kulatá slova?
Už teď se vznese za svraštělých brázd
k podhůří plachá vložka únorová.

Komunisté si nemohou nic lhát.
Čeká je dlouhá,
odřikává směna.
Budoucnost nebyla však poražena.
A naše hvězda do mih navytratila se:
tu vždycky spíše rozžal strohý chlad...
Milostný šefík připne si jí zase.

A slunce přečte hlavní referát.

Obligátní otázka : co tím chtěl básník říci ? Ještě před mimořádným sjezdem bych to nevěděl. Byla by to pro mě snůška zmatených výzev, přičemž bych ocenil příznání /komunisté se nemusí stydět za svou víru/, že marxismus není věda ale víra v mocenskou ideologii třídní nenávisti a že se snad soudruh Florian cítí nějak osobně dotčen, když se "41 let škrtne bez cavyků".

Ale po tom, co jsem si přečetl nejruznější závěry a prohlášení mimořádného sjezdu KSČ, mám jasno. Tak důvěryhodná slova pokání, odsuzování zla v minulosti, podpora vládní politiky, ... a to ve spojení se sebejistými slovy "Nevzdáme socialistickou republiku. Už se vznese ... vložka únorová. Budoucnost nebyla nikdy poražena. A naše hvězda... šefík připne si jí zase. A slunce přečte hlavní referát.", to vše na mě působí jako hrozba. Stejně jako nová poválečná republika podlehla, jak vidíme, slibům a lstivosti komunistů v r. 1948, tak i nyní se má vrátit Únor-naděje všech komunistů ? A šefík jarních voleb má opět vyzvednout na trůn jejich hvězdu - nedáme-li si pozor a uvěříme jejich krásným slovům, která slyšíme stále v novém kabátě již 40 let. A zase nový kabát - můžeme snad důvěřovat lidem, kteří 20 let tvrdili něco a přes noc se naučili říkat něco jiného ? A jestliže u voleb uvěříme jejich slovům nebo taktickým činům, pak "slunce přečte hlavní referát" a co bude na podzim s národem ?

Jan Marek

Se zájmem jsem si přečetl básně Miroslava Floriana Podzimní epištola - vášnivou to obranu komunistů a komunismu v našich zemích. Je jistě správné postavit se na obranu svých idejí. Ovšem nad některými verši bych se přece jen pozastavil.

Myslím, že nikdo nebere komunistům statečnost se kterou bojovali v Karpatech - tu listopad zcela jistě nesmaže. I když dnes si občas kladu otázku, zda zde nepadli ti nejlepší. /Nebo byli umlčení?/

První sloka končí veršem: "Bránili máj - a oslaví jej zase." - doufám, že v myslí básníkově se vyjevily obrazy komunistů-z Karpat. Nebo má snad na mysli ty, kteří "Bránili máj" 17. listopadu 1989 ? Jestli ano - Bůh s námi.

"Nad komunisty dneska
svíští bič ...

... a jednačtyřicet let škrtne bez cavyků..." - naštěstí se pan Florian mylí. Mnohým by se určitě hodilo, aby chom zapoměli, ale výsledky jsou takové, že to prostě nelze. Mimochoodem bič nad komunisty zde svištěl již v padesátých a v sedmdesátých letech - rád bych se zeptal Miroslava Floriana: "Kdo jím práskal?" Věřím, že práskání "sametovým bičem" nebude mít zdaleka tak tragické následky.

"Dá tahle země na kulatá slova?" ptá se básník. Doufejme, že dá. Alespoň za předpokladu, že to co jsme po léta slýchávali byla slova hranatá - nejednoho ta hrana třískla do hlavy. Teď už snad hranatým slovům zvoní hrana.

Poslední strofa je jistě správná, ale děsí mě verš: "Budoucnost nebyla však poražena" - podle něj byla v naší revoluci /ať už jí dáme jakýkoliv přívlastek/ poražena budoucnost. Myslí pan Florian tato slova opravdu vážně? Ptám se! Vždyť to co se u nás děje je namířeno právě té uniformní, zaškatalkované a kádrovými materiály předurčené budoucnosti.

Jestli to, co zde bylo, je pro Miroslava Floriana budoucnost, která "nebyla však poražena" - doufám, že poražena bude!

Teprve potom "slunce přečte hlavní referát".

VOLEBNÍ PROGRAM V. HAVLA

/ z rozhovoru ředitele ČTK A. Bandy s Václavem Havlem /

- Jaký je tedy váš volební program?

"Snad vůbec nejdůležitější úkol, kterým bych měl a který bych cítil jako svou povinnost je, v rámci možností, které by mi tento úřad dával, střežit pokojnost, mírumilovnost, důstojnost společenského pohybu, který někteří nazývají revolucí a který začal před více než třemi týdny v naší zemi. Začali ho, jak víte, studenti, ti dali této revoluci, budeme-li to tak nazývat - její krásnou tvář, kterou obdivuje celý svět. Já bych si bral jako svůj důležitý úkol, aby tato krásná tvář nebyla pošpiněna intrikami, pletichami, špinou všeho druhu.

Vy si možná vzpomínáte, že před časem OF pozvalo na tribunu na Letenské pláni dva příslušníky pohotovostního pluku. Podařilo se, že tři čtvrtě milionu lidí spolu s V. Malým se modlilo Otčenáš, aby bylo těmto lidem odpuštěno. To je modelová situace, která by měla být jakýmsi vzorem pro všechno další. Souvisí s tím i to, a já bych se o to v rámci svých eventuelních možností maximálně snažil, aby v této zemi nebyl hon na nikoho. Nesmí být tudíž ani hon na komunisty. Musí být spravedlnost, ale ne msta. Komunistická strana má milion sedmset tisíc členů, všichni jsou našimi spoluobčany a je mezi nimi bezpočet lidí, kteří jsou stejně jako my ostatní, kterým jde o to, aby tato země žila v demokracii. Kteří museli dvacet let mlčet jako daleko větší počet těch zbývajících a kteří právě proto, že jsou komunisty, mají jakousi zodpovědnost vyvést tuto zemi z toho, kam ji komunistická strana dovedla. Já se domnívám, že je povinností - úkolem komunistické strany, aby se co nejrychleji obrodila, aby do svého čela postavila ty nejlepší lidi, kteří jsou přáteli nových a odpůrci starých pořádků. Stejně si umím představit, že bez potenciálu skrytého uvnitř komunistické strany by to šlo hladce. Já jsem navržen OF a můj program je spjat s ideály OF. A chcete-li, mohu ty ideje opakovat. OF se domnívá, že by měl být, pokud možno brzy, zvolen prezident pracovní, prozatímní, nikoli prezident symbol. Prezident, který by poskytoval jakési záruky, že dovede tuto zemi ke svobodným volbám, z nichž svobodně vzejde nový parlament. Ten v souladu s ústavními tradicemi svobodně zvolí prezidenta na pět let."

Vánoční koleda.

Soudruhu, soudruhu Štěpáne
proč už nejsi v lapárně,
všechny zvony zvoněj
Štěpán není zloděj.
Proč by také seděl,
vůbec nic nevěděl.

B. OTTA

⑦

ANO POPALUJÍ; ANO PROVOLÁVají
PROTI SOCIALISTICKÁ HESLA;
ANO PROVOKUJÍ;
... ANO ZASAHNĚM.

